

mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu, nr.70,
Republica Moldova, MD-2009,
tel. (+ 373 22) 22 15 47, fax:(+ 373 22) 22 52 27
e-mail: info@csj.md

Chișinău, M. Kogalniceanu 70 street,
Republic of Moldova, MD-2009,
tel. (+ 373 22) 22 15 47, fax:(+ 373 22) 22 52 27
e-mail: info@csj.md

15 februarie 2022

Nr. 88

D-nei Domnica Manole
Președintele Curții Constituționale
a Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă expediem sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, ridicată din oficiu de către Plenul Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, în dosarul penal nr. 4-1ril-2/2021 (1-21051752-01-4-1ril-08042021), la recursul în interesul legii formulat de Procurorul General al Republicii Moldova, privind unificarea practicii judiciare referitoare la soluționarea diferită a cauzelor penale în situația expirării termenelor de prescripție de tragere la răspundere penală a persoanelor, prevăzute la art. 60 Cod penal.

Anexe:

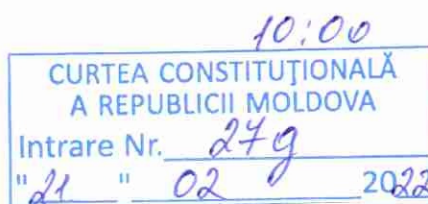
- *sesizarea privind excepția de neconstituționalitate (11 file);*
- *copia încheierii Plenului Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 3 februarie 2022 (2 file).*

Cu respect și considerațiune,

Președinte interimar
al Curții Supreme de Justiție

Vladimir TIMOFTI

Executor:
Vișcu A.
Șef al Secției penale
a Direcției generalizare a practicii judiciare,
sistemizare și evidență a legislației

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
str. Alexandru Lăpușneanu 28
Chișinău MD 2004
Republica Moldova

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

1. Denumirea instanței de judecată:

Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova

2. Complet de judecată:

Plenul Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Nadejda Toma, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Anatolie Țurcan, Elena Cobzac, Victor Boico și Ghenadie Plămădeală

3. Adresa instanței de judecată

mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu 70, Republica Moldova, MD-2009

4. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată

tel.: (+ 373 22) 22 15 47

e-mail: info@csj.md

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de judecată

La 08 aprilie 2021, în cancelaria Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, a fost înregistrată cererea de recurs în interesul legii, depusă de Procurorul General al Republicii Moldova, privind unificarea practicii judiciare referitoare la soluționarea diferită a cauzelor penale în situația expirării termenelor de prescripție de tragere la răspundere penală a persoanelor, prevăzute la art. 60 Cod penal, dosarului fiindu-i atribuit numărul de înregistrare 4-1ril-2/2021.

Obiectul recursului în interesul legii îl constituie, în viziunea Procurorului General al RM, interpretarea și aplicarea neunitară a prevederilor art. 60 Cod penal, prin adoptarea de către instanțele judecătorești a diferitor soluții la constatarea faptului expirării termenelor de prescripție de tragere la răspundere penală a persoanelor.

În acest sens, autorul cererii de recurs în interesul legii a invocat că în anumite cauze, prin deciziile adoptate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, precum și Colegiile penale/judiciare ale instanțelor de apel, au adoptat soluții diferite în situația constatării faptului expirării termenelor de prescripție prevăzute la art. 60 Cod penal:

1) au recunoscut inculpații vinovați în comiterea infracțiunilor imputate, cu liberarea acestora de pedeapsă penală;

2) au recunoscut inculpații vinovați în comiterea infracțiunilor imputate, cu liberarea acestora de răspundere penală;

3) au dispus încetarea proceselor penale în legătură cu expirarea termenelor de prescripție de tragere la răspundere penală.

Procurorul General al Republicii Moldova a solicitat pronunțarea unei decizii obligatorii, prin care să se soluționeze problema de drept ridicată, în sensul emiterii unei sentințe de condamnare, cu liberarea de pedeapsă penală, în condițiile în care termenul de prescripție de tragere la răspundere penală a expirat, iar în rezultatul cercetării judecătorești a fost constatată vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei penale pentru care a fost trimis în judecată.

În susținerea acestei propuneri, titularul recursului a invocat că soluția este întemeiată pe art. 389 alin. (4) pct. 3) din Codul de procedură penală care prevede că sentința de condamnare se adoptă „3) fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.”.

În temeiul art. 465³ alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, asupra recursului în interesul legii a fost întocmit un raport, fiind solicitată opinia scrisă a specialiștilor din domeniul academic asupra chestiunilor de drept soluționate diferit, obiect al recursului în interesul legii în cauză, iar reprezentanții acestuia, inclusiv ex-judecătorul Curții Constituționale a Republicii Moldova, dl Igor Dolea, au atenționat instanța de recurs asupra unei eventuale neconstituționalități a normei de procedură penală, aplicarea căreia, la adoptarea soluțiilor în cauzele penale în care au expirat termenele de prescripție de tragere la răspundere penală, prevăzute la lit. a) – e) alin. (1) art. 60 Cod penal, a fost solicitată de Procurorul General al Republicii Moldova (art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală - liberarea de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea prescripției

tragerii la răspundere penală, în partea sintagmei „sau al expirării termenului de prescripție”).

Judecătorii-raportori au observat faptul că instituția liberării de pedeapsă penală, prevăzută de art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție, este distinctă de instituția liberării de răspundere penală, prevăzută la art. 60 Cod penal, însă în același timp, aplicarea primei este condiționată de întrunirea condiției stabilite pentru cea de-a doua reglementare, astfel fiind incertă corectitudinea aplicării soluției prevăzute la art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură, or prevederea procesuală în discuție, după efect și instituția de drept vizată, este contrară normei materiale de drept, enunțate la art. 60 Cod penal.

Judecătorii-raportori au menționat că intervenția Curții Supreme de Justiție către Curtea Constituțională nu ține de aspectul interpretării și aplicării corecte a legii materiale și de procedură penală, dar de faptul că reglementările procesuale, contrazicându-le pe cele materiale, implică în mod direct o încălcare vădită a drepturilor constituționale ale persoanei, fiind constatată o eventuală neconstituționalitate a normei de procedură penală, abordată în cauză.

Drept consecință, judecătorii-raportori au conchis asupra neclarității și imprevizibilității efectului aplicării prevederilor art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură, or soluția enunțată în norma dată vizează două instituții de drept distincte (liberarea de pedeapsă penală și liberarea de răspundere penală).

Având la bază aceste constatări și luând în considerație opiniile expuse asupra recursului în interesul legii, judecătorii-raportori au propus Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție de a dispune ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei “sau al expirării termenului de prescripție” din dispoziția art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală și sezisarea Curții Constituționale a Republicii Moldova.

În ședința de judecată din 03 februarie 2022, Plenul Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „sau al expirării termenului de prescripție” din dispoziția art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, cu sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova și suspendarea judecării recursului în interesul legii formulat de Procurorul General al Republicii Moldova, privind unificarea practicii judiciare referitoare la soluționarea diferită a cauzelor penale în situația expirării termenelor de prescripție de tragere la răspundere penală a persoanelor, prevăzute la art. 60 Cod penal, până la pronunțarea Curții Constituționale a Republicii Moldova pe marginea respectivei sesizări.

C. Obiectul sesizării

Prin prezenta, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 317 din 13.12.1994 cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 alin. (1) lit. a) din Codul jurisdicției constituționale, art. 2 lit. b) din Legea nr. 789 din 26.03.1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție și art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, solicităm respectuos Curții Constituționale efectuarea controlului constituționalității sintagmei "*sau al expirării termenului de prescripție*" din dispoziția art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, în vederea corespunderii acestora prevederilor art. 1 alin. (3), 20 alin. (1), 23 alin. (1), 54 din Constituția Republicii Moldova.

Plenul Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3¹) lit. a) – d) Cod de procedură penală, a verificat și a constatat că obiectul excepției de neconstituționalitate intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, că excepția este ridicată de către instanța de judecată din oficiu, că prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei și că nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție și a pretinsei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Premisa ridicării excepției de neconstituționalitate în cadrul cauzei penale aflate pe rolul Curții Supreme de Justiție a constituit-o neclaritatea și imprevizibilitatea sintagmei *“sau al expirării termenului de prescripție”* din dispoziția art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală. Prin sintagma *“termenului de prescripție”* se face trimitere la unul din termenele prevăzute la lit. a) – e) alin. (1) art. 60 Cod penal, expirarea cărora, conform art. 60 alin. (1) Cod penal, atrage liberarea persoanei de răspundere penală.

Interconexiunea prevederilor enunțate în art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală și art. 60 Cod penal condiționează adoptarea soluției prevăzute la art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală de faptul întrunirii condiției stabilite pentru liberarea de răspundere penală.

În contextul respectiv, devine incertă corectitudinea adoptării, de către instanțele judecătorești, a soluției prevăzute în art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, or aplicarea acesteia (care este una obligatorie pentru instanță, or legiuitorul, în textul alin. (4) art. 389 Cod de procedură penală, nu a utilizat sintagmele *“poate”*, *“este în drept”* sau oricare altele, ce ar institui o marjă discreționară, ci a stabilit că *“sentința de condamnare se adoptă”*), aparent, ar fi contrară în esență unei norme de drept material (art. 60 Cod penal), necătând la faptul că ultima, prin efectul prevăzut de lege (liberarea de răspundere penală), presupune intervenirea unor consecințe mai favorabile pentru inculpați.

Plenul Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție menționează că intervenția către Curtea Constituțională nu ține de aspectul interpretării și aplicării corecte a legii materiale și de procedură penală, dar de faptul că reglementările procesuale, contrazicându-le pe cele materiale, implică în mod direct o încălcare vădită a drepturilor constituționale ale persoanei, fiind constatată o eventuală neconstituționalitate a normei de procedură penală, abordată în cauză.

Având în vedere cele menționate, Plenul Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție consideră că sintagma *“sau al expirării termenului de prescripție”* din dispoziția art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, este neclară și imprevizibilă, fapt care, drept consecință, ar duce la subminarea principiilor legalității și certitudinii juridice.

În acest context, este necesar de menționat că în pct. 45 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 5 din 6 martie 2019, privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 10 pct. 4 și pct. 5 din Legea nr. 845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (sesizarea nr. 10g/2018), făcând trimitere la Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, §41, Curtea a statuat că *“exigențele statului de drept presupun inter alia asigurarea legalității și a certitudinii juridice.*

În același sens, se prezintă relevante constatările Curții, expuse în pct. 46 al Hotărârii nominalizate, potrivit cărora *“...principiul legalității și al certitudinii juridice este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie o protecție împotriva*

arbitrarului. Așadar, asigurarea și respectarea acestor principii obligă statul să edicteze într-o manieră clară și previzibilă normele adoptate.”

În aceeași ordine de idei, prezintă importanță constatările Curții, enunțate în pct. 47, 49 și 50 ale Hotărârii nominalizate, conform cărora “Adoptarea de către legiuitor a unor legi accesibile, previzibile și clare se impune și prin articolul 23 alin. (2) din Constituție, care stabilește obligația statului de a asigura dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale. În acest sens, norma constituțională stabilește că statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.” (pct. 47), “Curtea Europeană în jurisprudența sa a subliniat importanța asigurării accesibilității și previzibilității legii, instituind o serie de repere, pe care legiuitorul trebuie să le aibă în vedere pentru respectarea acestor exigențe.” (pct. 49), “Astfel, Curtea Europeană a menționat că nu poate fi considerată „lege” decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și corecteze conduita. În special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice (cauza *Amann v. Elveția*, hotărârea din 16 februarie 2000, §56). Testul preciziei legii impune ca legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să indice cu suficientă claritate limitele acesteia (cauza *Silver și alții v. Regatul Unit*, hotărârea din 25 martie 1983, §80).” (pct. 50).

În pct. 51 al aceleiași Hotărâri, Curtea a constatat că “...în Hotărârea nr. 26 din 27 septembrie 2016, Curtea a reținut că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate. De asemenea, textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile.”

Finalmente, în pct. 64 al Hotărârii nominalizate anterior, Curtea a conchis asupra faptului că “...legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, ce generează incertitudine și insecuritate juridică...”

În plenitudinea celor enunțate, Plenul Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție consideră că prevederea legală contestată nu este redactată cu suficientă precizie, încât să permită oricărei persoane să prevadă în mod cert soluția ce urmează a fi adoptată de către instanța de judecată la expirarea unui sau mai multor termene de prescripție, prevăzute la lit. a) – e) alin. (1) art. 60 Cod penal, eventual fiind contrară art. 1 alin. (3) și 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

I. Prevederile Constituției Republicii Moldova, relevante cauzei:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

[...]

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 20 Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

[...]

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 54 Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

II. Prevederile Codului penal al Republicii Moldova, relevante cauzei:

Articolul 50. Răspunderea penală

Se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.

Articolul 53. Liberarea de răspundere penală

Persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componentei de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile:

[...]

g) prescripției de tragere la răspundere penală.

Articolul 60. Prescripția tragerii la răspundere penală

(1) Persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene:

- a) 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare;
- b) 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave;
- c) 15 ani de la săvârșirea unei infracțiuni grave;
- d) 20 de ani de la săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave;
- e) 25 de ani de la săvârșirea unei infracțiuni excepțional de grave.

(2) Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

III. Prevederile Codului de procedură al Republicii Moldova, relevante cauzei:

Articolul 2. Legea procesuală penală

(1) Procesul penal se reglementează de prevederile Constituției Republicii Moldova, de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și de prezentul cod.

[...]

(3) Constituția Republicii Moldova are supremație asupra legislației procesuale penale naționale. Nici o lege care reglementează desfășurarea procesului penal nu are putere juridică dacă este în contradicție cu Constituția.

[...]

(5) În desfășurarea procesului penal nu pot avea putere juridică legile și alte acte normative care anulează sau limitează drepturile și libertățile omului, încalcă independența judecătorească, principiul contradictorialității, precum și contravin normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 7. Legalitatea procesului penal

(1) Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

Articolul 275. Circumstanțele care exclud urmărirea penală

Urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care:

[...]

4) a intervenit termenul de prescripție sau amnistia;

Articolul 332. Încetarea procesului penal în ședința de judecată

(1) În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5) –9), 285 alin.(2), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

[...]

(5) În cazul prevăzut la art.275 pct.4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Articolul 389. Sentința de condamnare

(1) Sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

[...]

(4) Sentința de condamnare se adoptă:

[...]

3) fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

E. Declarația și semnătura

Declarăm pe propria onoare că informațiile prezentate Curții Constituționale sunt veridice.

Președintele
completului de judecată

Vladimir Timofti

Judecătorii

Nadejda Toma

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

Victor Boico

Ghenadie Plămădeală

Data: 10.05.2022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

03 februarie 2022

mun. Chișinău

Plenul Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte: Vladimir Timofti,

Judecătorii: Nadejda Toma, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Anatolie Țurcan, Elena Cobzac, Victor Boico și Ghenadie Plămădeală,

juducând recursul în interesul legii formulat de Procurorul General al Republicii Moldova, privind unificarea practicii judiciare referitoare la soluționarea diferită a cauzelor penale în situația expirării termenelor de prescripție de tragere la răspundere penală a persoanelor, prevăzute la art. 60 Cod penal,

CONSTATĂ:

Pe rolul Curții Supreme de Justiție se află recursul în interesul legii formulat de Procurorul General al Republicii Moldova, privind unificarea practicii judiciare referitoare la soluționarea diferită a cauzelor penale în situația expirării termenelor de prescripție de tragere la răspundere penală a persoanelor, prevăzute la art. 60 Cod penal.

În cadrul judecării dosarului penal la cererea de recurs în interesul legii, formulată de Procurorul General al Republicii Moldova, în temeiul art. 465³ alin. (3) Cod de procedură penală, Plenul Colegiului penal a solicitat opiniile mediului academic asupra chestiunilor de drept soluționate diferit, obiect al recursului în interesul legii în cauză, iar reprezentanții acestuia, inclusiv ex-judecătorul Curții Constituționale a Republicii Moldova, dl Igor Dolea, au atenționat instanța de recurs asupra unei eventuale neconstituționalități a normei de procedură penală (art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală - liberarea de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală, în partea sintagmei „sau al expirării termenului de prescripție”), aplicarea căreia, la adoptarea soluțiilor în cauzele penale în care au expirat termenele de prescripție de tragere la răspundere penală, prevăzute

la lit. a) – e) alin. (1) art. 60 Cod penal, a fost solicitată de Procurorul General al Republicii Moldova.

În acest sens, Plenul Colegiului penal susține existența unei eventuale neconstituționalități a normei de procedură penală (art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, în partea sintagmei „sau al expirării termenului de prescripție”), or se constată că aplicarea acesteia ar putea leza dreptul inculpaților de a beneficia de efectul mai larg al aplicării prevederilor art. 60 Cod penal (liberarea de răspundere penală în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală).

Luând în considerație faptul că sintagma „sau al expirării termenului de prescripție” din conținutul art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, urmează a fi corelată cu prevederile art. 60 alin. (1) Cod penal, potrivit cărora persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene (prevăzute la lit. a) – e) alin. (1) art. 60 Cod penal), Plenul Colegiului penal opinează asupra faptului că aplicarea unei norme de drept procedural, aparent, ar fi contrară în esență unei norme de drept material, deși ultima, prin efectul său, presupune intervenirea unor consecințe mai favorabile pentru inculpați, astfel, în mod rezonabil, urmând să aibă prioritate în aplicare.

Plenul Colegiului penal, având în vedere și luând act de competența în materie a Curții Constituționale, consideră că la caz, prin sesizarea Curții Constituționale, **nu se solicită oferirea unei interpretări privind aplicarea normei de drept procedural, ci efectuarea controlului constituționalității legii ce urmează a fi aplicată la judecarea recursului în interesul legii**, în strictă conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) lit. a) din Codul jurisdicției constituționale, potrivit cărora, *în exercitarea jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională efectuează, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.*

Potrivit art. 2 lit. a) din Legea nr. 789 din 26.03.1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție, *Curtea Supremă de Justiție judecă, ca instanță de recurs, cauzele în materie civilă, de contencios administrativ, penală sau în alte materii în condițiile legii procesuale.*

În conformitate cu art. 39 pct. 3) și 3¹) Cod de procedură penală, *Curtea Supremă de Justiție judecă, în limitele competenței sale, cauzele supuse căilor extraordinare de atac, inclusiv recursurile în anulare, precum și judecă recursurile în interesul legii*, iar potrivit art. 465¹ alin. (1) și art. 465³ alin. (3) Cod de procedură penală, *recursul în interesul legii este calea extraordinară de atac prin care se asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii penale și de procedură penală pe întreg teritoriul țării și se judecă de Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție.*

În conformitate cu art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, **care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.**

Plenul Colegiului penal, luând în considerație prevederile legale enunțate și apreciind claritatea acestora în reglementarea competenței Curții Supreme de Justiție, ca fiind instanța care **judecă** recursurile în interesul legii, consideră că are pe rol și **judecă o cauză concretă**, în sensul prevederilor art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, drept urmare fiind competent de a sesiza Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității prevederii legale anterior citate.

În plenitudinea celor expuse, Plenul Colegiului penal conchide asupra necesității ridicării excepției de neconstituționalitate a sintagmei „sau al expirării termenului de prescripție” din dispoziția art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, cu sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova.

În legătură cu necesitatea expedierii sesizării la Curtea Constituțională pentru verificarea constituționalității sintagmei „sau al expirării termenului de prescripție” din dispoziția art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, Plenul Colegiului penal menționează că, în conformitate cu pct. 81 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 privind interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, prin încheiere, urmează a fi dispusă suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate, fapt necesar pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea cauzei.

În conformitate cu art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, art. 24, 25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 38 lit. d), 39 din Codul jurisdicției constituționale și cu Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 privind interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), Plenul Colegiului penal

DISPUNE:

Se ridică excepția de neconstituționalitate a sintagmei „sau al expirării termenului de prescripție” din dispoziția art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală cu sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova.

Se suspendă judecarea recursului în interesul Legii formulat de Procurorul General al Republicii Moldova, privind unificarea practicii judiciare

referitoare la soluționarea diferită a cauzelor penale în situația expirării termenelor de prescripție de tragere la răspundere penală a persoanelor, prevăzute la art. 60 Cod penal, până la pronunțarea Curții Constituționale a Republicii Moldova pe marginea respectivei sesizări.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac, pronunțată integral la **10 februarie 2022.**

Președinte	/semnătura/	Vladimir Timofti
Judecătorii	/semnătura/	Nadejda Toma
	/semnătura/	Iurie Diaconu
	/semnătura/	Liliana Catan
	/semnătura/	Anatolie Țurcan
	/semnătură/	Elena Cobzac
	/semnătură/	Victor Boico
	/semnătură/	Ghenadie Plămădeală

Copia identică originalului,

Judecător

Vladimir Timofti